

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 112. An & qualiter præter consensum adalienationem rei ecclesiasticæ requiratur subscriptio Capituli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

rer. eccles. alien. num. 17. & Sylv.) in qua interve-
nerunt ea, quæ ad ejus substantiam requiruntur,
puta, mutus consensus, causa necessitatis vel
utilitatis ecclesiæ, nullaque fraus commissa, ne-
que facta laico, subsistat spectato jure naturali,
ita ut tuta conscientia ab eo, cui facta, retineri
possit, donec beneficio juris vel per sententiam re-
scindatur; licet spectato jure positivo non subsi-
stat ob omisam hoc jure requisitam solemnitate,
poterit dein superveniente ex post ea solemnitate,
V. g. consensu Capituli (qui spectato solo jure
naturali ad substantiam alienationis rei ecclesiasti-
cæ non pertinet) ita omnimodè confirmari alie-
natio aliisvè actus, perinde ac si ab initio etiam,
jure positivo valisset. Argum. *L. unic. C. de con-
tract. judic.* ita fere Pith. citans Laym. *ubi supra*
num. 24. Atque ita in hoc sensu rati habitio seu
consensus ex post præstitus dici poterit retrahari
ad tempus factæ alienationis. vide me *in for. be-
nef. p. 2. qu. 780. num. 4.* ubi citatis pro hoc Gonz.
Paris. Lambert. &c. quod regulariter loquendo
consensus sequi possit, ita ut actus sit validus, ac
si a principio intervenisset; nisi consensus requira-
tur formalis seu autorizabilis & pro forma; tunc
enim, nisi in ipso actu concurrat, actus eo sub-
sequente, non convalescit, uti etiam non conva-
lescit, si actus ob defectum consensus omni jure
sit irritus.

*Quæst. 112. An & qualiter præter
consensum ad alienationem rei ec-
clesiasticæ requiratur subscriptio
Capituli?*

R Esp. Subscriptio Capituli seu conventus ita
est necessaria; ut nisi fiat, alienatio sit irri-
ta juxta *c. 1. & 8. h. t.* Universalis tamen hæc re-
gula, ut volunt aliqui, non est ita ut ad omnes ac-
tus & contractus alienativos rei ecclesiasticæ re-
quiratur scriptura & subscriptio; cum potius gene-
ralis regula stet in contrarium, nimirum ad sub-
stantiam pacti vel contractus non requiritur scrip-
tura, etiam de jure positivo (jure enim naturali
constat, sufficere ad quamlibet conventionem, a-
deoque etiam ad eam, quæ res alienantur, con-
sensum contrahentium) *L. pactum. C. de pactis.*
nisi id specialiter in jure exprimat. Sed solum pro-
cedit responsio de tribus hæc alienationis specie-
bus; venditione, donatione, permutatione; quippe
de quibus citati textus tantum meminerunt. Idque
ex ea ratione, quod hi tres actus sint magis pro-
priè dictæ species alienationis utpote per quos non
tantum jus aliquod utile, sed ipsum dominium di-
rectum in perpetuum in alium transfertur. & ita
tradunt Abb. *in c. 1. h. t. num. 5.* Molin. *de just.*
l. c. d. 468. num. 7. Redoan. *l. c. rub. 29. num. 1.*
Azor. p. 2. l. 9. c. 1. quæst. 4. Delb. *l. c. num. 25.* &
seq. Pith. h. t. num. 3. Porro consuetudo plurium
locorum obtinuit, ut etiam in venditione, dona-
tione, permutatione subscriptio fiat, non manu
propria singulorum Capitularium alienationi con-
sentientium; sed ut sufficiat eam fieri manu Notarii
publici in instrumento de adhibito tractatu & ob-
tento consensu Capitularium testificantis. Bo-
nac. *d. 13. de contract. qu. 8. p. 4. num. 7.* Pith. *l. c.*
Delb. l. c. num. 28. Wiestn. *h. t. num. 12.* citantes
Molin. Less. Tambur. *de jure Abb.* Necessarium
autem est, ut in eo instrumento Notarii manu con-
fecto exprimentur singulorum Capitularium nomi-
na; sed satis est, ut dicat Notarius factam alie-

nationem de consensu majoris partis Capituli,
quin & simpliciter dicatur, consensisse Capitulum;
præsumi debere, quod major pars consensit;
cum præsumendum Notarium tanquam juris peri-
tum, usurpasse verba juxta veram significationem
juris; non posse autem juridicè & propriè dici Ca-
pituli consensum, nisi major pars presentium le-
gitimè congregatorum consenserit, ait Pith. *loc. cit.*
Quod si autem Notarius adhibitus non fuit, solet
instrumento alienationis opponi Sigillum Capituli
una cum subscriptione Præsulis, Senioris & alio-
rum, saltem nomine colectivo designatorum.
Abb. *inc. quanto. num. 7.* Et si consuetudo est, ut
omnes Capitulares subscribere debeant, id intelli-
gendum de solis præsentibus, ita ut absentium no-
mina neutiquam inscribantur. *c. in. de consuetud.*
loc. cit. Quin etiam de consuetudine in locis plu-
ribus nullam requiri subscriptionem, testatur
Delb. Et inesse hanc vim abrogandi etiam omni-
modam subscriptionem ex eo patet, quod ea, uti &
aliæ solemnitates extrinsecæ alienationi alterivè con-
tractui originem & necessitatem ducant à jure hu-
mano, contra quod præscribere posse consuetudi-
nem legitimam, habet communis. *c. in. de consuetud.*
L. de de quibus. ff. de LL. de hac consuetudine non
subscribendi à Capitulo alienationi rerum ecclesia-
sticarum vide fufus tractantem. Wiestnerum. h. t.
à. num. 12.

*Quæst. 113. An & qualiter requira-
tur Consensus Capituli ad erectio-
nem novæ Parochiæ, Monasterii,
Canonicatus vel dignitatis?*

R Esp. Ad primum: Episcopus non tantum
consilium Capituli sui Cathedralis, ut
volunt Host. Joan. And. Butr. &c. apud
Fagn. *ad c. ad audientiam il. primo de eccles. adific.*
num. 50. sed & consensum illius adhibere tene-
tur in erectione novæ parochiæ intra fines alterius
parochiæ. cum hæc divisio parochiæ & dismem-
bratio reditu ad matricem ecclesiam pertinens
sit quædam alienatio rerum ecclesiæ. Fagn.
loc. cit. His non obstante, quod facultas consti-
tuendi novam parochiam dicatur à Trident. *Sess.*
21. c. 4. concessa Episcopis, etiam tanquam Sedis
Apostolicæ Delegatis. Ad hoc enim responsum est
supra *qu. ante hanc §.* nimirum quod instructus
duplici potestate, ordinaria & delegata, si pro-
cedat potestate seu jure ordinario delegationis, ad-
huc indigeat consensu Capituli; secus tamen, seu
non egeat illo, ubi procedit speciali jure delega-
tionis, in casu nimirum, in quo jure ordinario
procedere nequit. Atque ita non egebit consensu
Capituli in erectione novæ parochiæ intra fines pa-
rochiæ subjectæ regularibus exemptis, quam fa-
cere non potest jure ordinario, potest autem fa-
cere jure speciali delegationis. Ea ratione, quod
sicut Papa non restringitur ad hunc consensum ex-
quirendum, ita nec ejus vices gerens seu Delega-
tus. Egebit è contra consensu Capituli in erectio-
ne tali intra fines parochiæ non exemptæ. ita Fagn.
l. c. num. 54. citatis Bellam. & Matian. Socin.

2. Resp. Ad secundum: Quidquid sit de eo
num sicut olim poterat, sic & hodieum possit ec-
clesiam parochialem concedere monasterio cum
consensu Capituli, non obstante Trident. *Sess. 24.*
c. 13. quod Fagn. *in c. pastoralis. h. t. num. 5. in fine.*
negat; negare quoque videtur Pith. *h. t. n. 10.* ed
quod licet ex eo, quod Papa *cir. c. pastoralis.* dicat non
posse